

รูปแบบและแนวทางการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาท ของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

สุณีย์ กัลยะจิตร¹, อนุสรณ์ พยัคฆาคม²

มนตรี ยิ้มแย้ม³, ณัฐฐาภรณ์ ไส่กันทิต⁴

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาท รวมถึงศึกษาขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงาน และปัญหาอุปสรรคของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาท จากนั้นจะเป็นการศึกษาเพื่อเสนอแนะรูปแบบและแนวทางการป้องกันและเป็นการสร้างคู่มือการจัดการความรู้ในการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการก่อเหตุทะเลาะวิวาท

¹ รองศาสตราจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาอาชีวศึกษา การบริหารงานยุติธรรม และสังคม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

² อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

³ พลตำรวจตรี, รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

⁴ นักศึกษาปริญญาเอกหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาอาชีวศึกษา การบริหารงานยุติธรรม และสังคม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

มีสาเหตุมาจากการรับค่านิยมที่ไม่ดีมาจากรุ่นพี่ การหาอาวุธในการทะเลาะวิวาทหาได้ง่ายขึ้นส่งผลให้พฤติกรรมการทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษา มีความรุนแรงมากขึ้น ในส่วนของขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงานและปัญหาอุปสรรคของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนั้นจะต้องมีการทำงานร่วมกันเป็นภาคีเครือข่ายอย่างเข้มแข็ง แต่ปัญหาอุปสรรคคือการปฏิบัติงานร่วมกันของเครือข่ายมีจำนวนผู้ปฏิบัติงานลดลง การติดต่อประสานงาน การสานต่อนโยบายการป้องกันแก้ไขการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของทุกภาคส่วนยังมีความไม่สอดคล้องและไม่ต่อเนื่อง จากนั้นจะเป็นการจัดทำคู่มือการป้องกัน การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษา โดยรวบรวมข้อมูลแนวทางในการป้องกัน ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการป้องกัน การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษา พร้อมทั้งการสำรวจรายชื่อของหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องอีกทั้งจะมีการปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

คำสำคัญ: การป้องกัน, ทะเลาะวิวาท, นักเรียน/นักศึกษา

PATTERNS AND APPROACHES TO PREVENT QUARREL OF VOCATIONAL SCHOOL STUDENT IN BANGKOK.

Sunee Kanyajit¹ Anusorn Payakkakom²

Montree Yimyaem³ Natthapon Sokantat⁴

Abstract

This qualitative research aimed to explore the current cause of quarrel among the vocational students in Bangkok, including the study of practical procedures and problems occurred while the third parties attempting to halt the quarrel. The outcomes of the study was planned as proposal for preventive patterns and approaches as well as being the guidelines for students quarrel preventive manual. The research findings suggest that the quarrel often caused by students adopting poor social values from their seniors. Students' easily accessing illegal weapons had recently caused the students quarrel to increase its intensity. Regarding the practical procedures and problems of

¹ รองศาสตราจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาอาชีวศึกษา การบริหารงานยุติธรรม และสังคม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

² อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

³ พลตำรวจตรี, รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

⁴ นักศึกษาปริญญาเอกหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาอาชีวศึกษา การบริหารงานยุติธรรม และสังคม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

the third parties, problems and obstacles could be eliminated through strong network collaboration. Nonetheless, problems are still persisting as seen in the reduction in number of responsible parties, the inconsistency of coordination, and the lack of continuity in quarrel preventive policies among all state sectors involved. Therefore, the findings from this study should serve as the direction for students' brawl preventive manual and guideline to avoid problems and obstacles at the cause. Meantime, the survey must be conducted to gather and update the list of names and agencies involved in such matter.

Keywords: Prevention, Quarrel, Vocational students

รูปแบบและแนวทางการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาท ของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

สุณีย์ กัลยະจิตร¹ อนุสรณ์ พยัคฆาคม²

มนตรี ยิ้มยิ้ม³ ณัฐฐาภรณ์ ไส้กันทัต⁴

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมในทุกประเทศย่อมคาดหวังให้สมาชิกในสังคมมีคุณภาพ มีการพัฒนาด้านการเมือง การปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และวัฒนธรรม ไปอย่างเป็นองค์รวมและพร้อมเพรียงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในสังคม จึงถือได้ว่าเด็กและเยาวชนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ เพราะในภายภาคหน้าเด็กและเยาวชนเหล่านี้ต้องมาทดแทนผู้ใหญ่ และจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคตต่อไป จึงกล่าวได้ว่าเด็กหรือเยาวชนถือเป็นทรัพยากรบุคคลอันทรงคุณค่าของประเทศ หากเด็กและเยาวชน

¹ รองศาสตราจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาอาชีวศึกษา การบริหารงานยุติธรรม และสังคม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

² อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

³ พลตำรวจตรี, รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

⁴ นักศึกษาปริญญาเอกหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาอาชีวศึกษา การบริหารงานยุติธรรม และสังคม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ในวันนี้มีการศึกษาดี มีพัฒนาการที่ดี มีอุปนิสัยดี มีความประพฤติดี มีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรง รวมถึงการมีคุณธรรมและจริยธรรมแล้ว ก็ส่งผลถึงความเป็นประชาชนที่มีคุณภาพของประเทศ ทั้งนี้ความมีคุณภาพของประชาชนในประเทศจะต้องประกอบด้วยผู้ที่มีความสามารถและมีคุณค่าอย่างสูง ส่งผลให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรือง มีความมั่นคง และพัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดยั้งแต่ในทางตรงข้ามหากเด็กและเยาวชนมีคุณลักษณะที่ตรงข้ามกับที่กล่าวมาแล้ว อนาคตของชาติก็จะเต็มไปด้วยประชาชนที่มีปัญหา ทำให้ประเทศชาติไม่ได้รับการพัฒนา และเกิดปัญหามานานปการตามมา ดังนั้น ในทุกประเทศทั่วโลกจึงให้ความสำคัญต่อเด็กและเยาวชนอย่างยิ่ง เพื่อการคาดหวังถึงความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม จากเด็กและเยาวชนที่เป็นอนาคตของชาติเหล่านี้

หากพิจารณาถึงสังคมไทยซึ่งเป็นสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลง มีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นอย่างมาก และหนึ่งในปัญหานั้นคือ ปัญหาการใช้ความรุนแรงซึ่งนับวันจะยิ่งทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น (อุษารัตน์ นิตติอารมย์, 2548) โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการใช้ความรุนแรงในเยาวชน การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาซึ่งเป็นเยาวชน (จิตาภา สืบวงษ์, 2553) โดยรูปแบบของการก่อเหตุทะเลาะวิวาทนั้นได้มีการพัฒนาและทวีความรุนแรง เช่น อาวุธปืนหรืออาวุธมีด วัตถุระเบิด อาวุธปืนปากกา การดัดแปลงอุปกรณ์การเรียนมาใช้เป็นอาวุธ นอกจากนี้ยังมีข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ซึ่งได้ตรวจสอบสถิติที่ผ่านมา พบว่า ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมาเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทของนักเรียนลดลง แต่มีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะอาวุธที่ใช้ เดิมจะเป็นเพียงไม้บรรทัดเหล็กยาว หรือ เหล็กฟุตไม้ ปัจจุบันนักเรียนเหล่านี้จะพกปืน มีดดาบยาว อาวุธปืนปากกา ระเบิดปิงปอง วัตถุระเบิด ซึ่งเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ โดยส่วนมากเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทในแต่ละครั้งมักจะมีผู้บาดเจ็บหรือแม้กระทั่งเสียชีวิต และ

รูปแบบการทะเลาะวิวาทนั้นมักจะเกิดขึ้นในที่สาธารณะ เช่น ห้างสรรพสินค้า ป้ายรถประจำทาง บนรถประจำทาง เวทีคอนเสิร์ต โต๊ะสนุ๊กเกอร์ ตลาด หรือ บริเวณหน้าโรงเรียน เป็นต้น จะใช้ความรุนแรงโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มของ นักเรียนอาชีวศึกษาที่มักถูกสังคมตีตราว่ามีการทะเลาะวิวาท ทำให้เสียหาย แก่ทรัพย์สินและชีวิตเป็นอย่างยิ่ง (ณัฐฐาภรณ์ ไส้กัณทัต, 2557)

ในเหตุการณ์การทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาเหล่านี้ส่งผล ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือประชาชนทั่วไปได้รับบาดเจ็บไปด้วย (จุฑิราพร หงส์ทอง, 2550) ส่วนตัวของเด็กและเยาวชนผู้ที่กระทำความผิดอาจต้อง ออกจากโรงเรียนกลางคัน ได้รับบาดเจ็บหรือถึงแก่ชีวิต ปัญหาการก่อเหตุ ทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมากและ เป็นปัญหาเรื้อรัง ซึ่งทุกภาคส่วนในสังคมต้องให้ความสำคัญและสามารถ หามาตรการป้องกันและแก้ไขได้อย่างเป็นรูปธรรม เพราะปัญหานี้ได้ส่งผล กระทบต่อสังคมทั้งในด้านความปลอดภัยของชีวิต และก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อทรัพย์สินสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลกระทบต่อตัวเยาวชนเหล่านั้น ในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผลการศึกษา หรือในด้านสุขภาพจิตของเด็กที่ อาจจะเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางก้าวร้าว รุนแรง อาจนำไปสู่การเป็น อาชญากรในที่สุด ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในทุกภาคส่วนในสังคมต้องให้ ความสำคัญและร่วมมือในการหามาตรการป้องกันและแก้ไขได้อย่างเป็น รูปธรรม

การป้องกัน และแก้ไขอย่างเป็นระบบโดยการทำงานแบบบูรณาการ ร่วมกันในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจ ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงาน และปัญหาอุปสรรคของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการป้องกัน การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพื่อ เสนอแนะรูปแบบและแนวทางในการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของ นักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร และสร้างคู่มือการจัดการความรู้ในการ

ป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร
เพื่อสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์

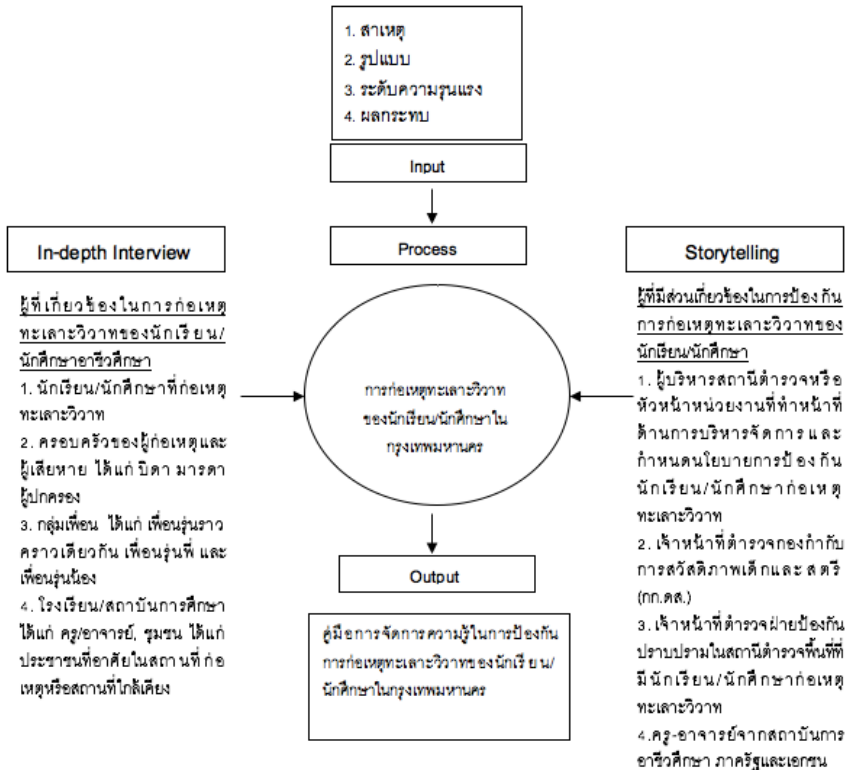
1. เพื่อศึกษาสถานการณ์ การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงาน และปัญหาอุปสรรคของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเสนอแนะรูปแบบและแนวทางการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อสร้างคู่มือการจัดการความรู้ในการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและ แนวทางการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานครนั้นผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดเป็นแนวทางในการศึกษา โดยจะทำการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Storytelling) จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อสกัดประเด็นด้านสาเหตุ รูปแบบ ระดับความรุนแรง และผลกระทบ เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาท ขั้นตอนการปฏิบัติงานรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และนำไปสู่การจัดทำคู่มือการจัดการความรู้ในการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร แสดงในแผนภาพที่ 1 ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ปัญหาและอุปสรรคของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และนำไปสู่การจัดทำคู่มือการจัดการความรู้ในการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร แสดงในแผนภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการทำวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Storytelling) ภายใต้กรอบของวัตถุประสงค์โดยคัดเลือกผู้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์แบบเจาะจง และการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างคู่มือการจัดการความรู้ในการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ประกอบไปด้วย

- นักเรียน/นักศึกษา ที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท จำนวน 10 คน
- ครอบครัวของผู้ก่อเหตุและผู้เสียหาย ได้แก่ บิดา มารดา ผู้ปกครอง จำนวน 10 คน
- กลุ่มเพื่อน ได้แก่ เพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกัน เพื่อนรุ่นพี่ และเพื่อนรุ่นน้อง จำนวน 10 คน
- โรงเรียน/สถาบันการศึกษา ได้แก่ ครู/อาจารย์ จำนวน 10 คน
- ชุมชน ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยในสถานที่ก่อเหตุหรือสถานที่ใกล้เคียง จำนวน 10 คน

2.2 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งจะทำการศึกษาโดยการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Storytelling) ประกอบไปด้วย

- ผู้บริหารสถานีดำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านการบริหารจัดการและกำหนดนโยบายในการการป้องกันปราบปรามนักเรียน/นักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาท จำนวน 5 คน

- เจ้าหน้าที่ตำรวจกองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี (กก.ดส.) จำนวน 5 คน

- เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายป้องกันปราบปรามในสถานีดำรวจพื้นที่ที่มีนักเรียน/นักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาท จำนวน 5 คน

- ครู-อาจารย์จากโรงเรียน/สถาบันการศึกษาทั้งของภาครัฐและเอกชน จำนวน 5 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยทั้งสิ้น 70 คน

3. การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลที่ศึกษาจะนำมาทำการตรวจสอบข้อมูลโดยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าด้านข้อมูล (data triangulation) คือการพิสูจน์ข้อมูลที่ได้นั้นถูกต้องหรือไม่ วิธีตรวจสอบคือการสอบแหล่งของข้อมูลแหล่งที่มาที่จะพิจารณาในการตรวจสอบ ได้แก่ แหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคล ว่าหากมีความแตกต่างกันจะได้ข้อมูลเหมือนเดิมหรือไม่ ในส่วนของทฤษฎีการวิเคราะห์ข้อมูลจะทำการวิเคราะห์โดยการจำแนกชนิดข้อมูล (Typological Analysis) (สุภาภรณ์จันทวานิช, 2561) ในการอธิบายถึงสถานการณ์สาเหตุ รูปแบบ ระดับความรุนแรงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทะเลาะวิวาทเพื่อนำไปสู่การจัดทำคู่มือการจัดการความรู้ในการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานครต่อไป

ผลการศึกษา

1. **ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ** โดยการศึกษาเชิงคุณภาพสามารถแบ่งประเด็นการศึกษาได้ดังนี้

1.1 สาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

การก่อเหตุทะเลาะวิวาทเกิดจากสาเหตุได้รับคำนิยามจากกลุ่มพีในสถาบันให้รักษาศักดิ์ศรีของสถาบันตนเอง ซึ่งรุ่นน้องทุกคนจะต้องปฏิบัติตามเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเป็นสถาบันเดียวกันและเป็นการประกาศศักดาให้สถาบันอื่นรับรู้ รวมทั้งเมื่อมีการโดยกระทำความรุนแรงกับนักเรียน/นักศึกษาในสถาบันของตนเอง จะต้องมีการแก้แค้นเพื่อเป็นการรักษาศักดิ์ศรีและการแก้แค้นให้แก่สถาบันตนเองอีกด้วย การทะเลาะวิวาทจึงเป็นในลักษณะของการแก้แค้นกันไปมาระหว่างสถาบัน

1.2 รูปแบบการทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

รูปแบบของการทะเลาะวิวาทเปลี่ยนแปลงไปจากในอดีต นั่นคือในอดีตรูปแบบของการทะเลาะวิวาทจะเป็นการทะเลาะวิวาทโดยใช้กำลังปราศจากอาวุธ หรือถ้าใช้อาวุธ จะเป็นอาวุธประเภทอุปกรณ์การเรียนการสอน และเป็นลักษณะการทะเลาะวิวาทที่มีการเตรียมการมาก่อนโดยนัดพบเพื่อทะเลาะวิวาทกัน ในปัจจุบันทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นและรูปแบบการใช้อาวุธมีความรุนแรงมากกว่าในอดีต ซึ่งในอดีตจะเลือกใช้ไม้ตี และมีด แต่ในปัจจุบันอาวุธที่เลือกใช้คือ ปืนพกสั้นและระเบิดปิงปอง นอกจากนี้รูปแบบของการทะเลาะเป็นแบบเฉพาะหน้าและเกิดขึ้นทันทีเมื่อเจอหน้ากลุ่มนักเรียน/นักศึกษาอีกสถาบันหนึ่ง ซึ่งแตกต่างจากในอดีตจะต้องมีสาเหตุหรือเรื่องราวให้คับข้องใจหรือคับแค้นใจกันก่อนก่อเหตุทะเลาะวิวาท

1.3 ระดับความรุนแรงของการทะเลาะวิวาทของนักเรียน/ นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ในอดีตที่ระดับความรุนแรงจะมีระดับน้อย คือ การทะเลาะวิวาทไม่มีการใช้อาวุธและการวางแผนมาก่อน ส่วนผลกระทบที่เกิดจากการทะเลาะวิวาทนั้นคือการได้รับบาดเจ็บแก่ร่างกายมีบาดแผลฟกช้ำ หรือมีบาดแผลเลือดออกแต่ไม่ถึงกับต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ต่อมาความรุนแรงเพิ่มขึ้นเป็นระดับปานกลาง คือ การทะเลาะวิวาทอาจจะมีการใช้อาวุธและ/หรือการวางแผนมาก่อน จากนั้นพัฒนาระดับความรุนแรงขึ้นมาเป็นระดับปานกลางที่การทะเลาะวิวาทอาจจะมีการใช้อาวุธและ/หรือการวางแผนมาก่อนได้รับบาดเจ็บทางร่างกายมีเลือดออกไม่มาก มีบาดแผลหรือมีบาดแผลเล็กน้อยไม่ถึงกับเป็นอันตรายและได้รับการรักษาตัวในโรงพยาบาลแต่ไม่ถึงกับการพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล และพัฒนาขึ้นมาเรื่อยๆ จนสู่ระดับความรุนแรงสูงอย่างเช่นในปัจจุบันที่มีการใช้อาวุธและมีการวางแผนมาก่อน เนื่องจากในปัจจุบันอาวุธต่าง ๆ สามารถหาซื้อได้ง่าย ส่งผลให้ได้รับบาดเจ็บทางร่างกายสาหัส ได้แก่ ตาบอด หูหนวก สูญเสียอวัยวะ ทุพพลภาพ หรือป่วยเรื้อรัง ซึ่งอาจจะถึงตลอดชีวิต รวมถึงการได้รับบาดเจ็บจนถึงแก่ชีวิตอีกด้วย

1.4 ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทะเลาะวิวาทของนักเรียน/ นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ผลกระทบที่เกิดจากการทะเลาะวิวาทนั้น คือการได้รับบาดเจ็บทางร่างกายมีเลือดออกไม่มาก มีบาดแผลเล็กน้อยไม่ถึงกับเป็นอันตรายและได้รับการรักษาตัวในโรงพยาบาลแต่ไม่ถึงกับการพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล จนกระทั่งในปัจจุบันระดับความรุนแรงทวีคูณยิ่งขึ้นเป็นระดับความรุนแรงระดับสูง คือ การทะเลาะวิวาทที่มีการใช้อาวุธและมีการวางแผน

มาก่อนทำให้เกิดการได้รับบาดเจ็บทางร่างกายสาหัส ได้แก่ ตาบอด หูหนวก สูญเสียอวัยวะ รวมถึงอาจจะมีคามผิดปกติทางจิต ทุพพลภาพ หรือป่วยเรื้อรัง ซึ่งอาจจะถึงตลอดชีวิต รวมถึงการได้รับบาดเจ็บจนถึงแก่ชีวิตอีกด้วย อีกทั้งยังเกิดผลกระทบต่อครอบครัวของผู้กระทำเองและครอบครัวของผู้ถูกกระทำ หรือเหยื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รักไป และคนในสังคมตีตราว่าเป็นเด็กเกเร มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน หากเจอการรวมกลุ่มของเด็กกลุ่มดังกล่าว จะไม่กล้าอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวเพราะเกรงกลัวจะได้รับผลกระทบต่าง ๆ

นอกจากนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นยังส่งผลทำให้ครู/อาจารย์จะต้องปฏิบัติหน้าที่นอกเหนือเวลาราชการซึ่งเป็นการเพิ่มภาระงานให้มากขึ้นและยังส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพของประชาชน ขาดรายได้ ทรัพย์สินเสียหาย สำหรับผลกระทบต่อสังคม สาธารณะนั้นส่งผลให้สภาพสังคมเกิดความวุ่นวาย ผู้คนในสังคมเกิดความหวาดระแวงเมื่อต้องพบเจอกับนักเรียน/นักศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งส่งผลโดยตรงกับการดำเนินชีวิตปกติสุขของประชาชน

2. ผลการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Storytelling)

จากการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สามารถแบ่งเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

2.1 ขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงานของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องมีการทำงานร่วมกันทั้งในส่วนของสถานศึกษา ครอบครัว ตัวแทนในชุมชน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยทุกภาคส่วนต้องมีการประสานงานกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันให้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด รวมทั้งยังเป็นการเฝ้าระวังและป้องกันการทะเลาะวิวาทได้อย่างทันทั่วทั้งที่ อีกทั้งในสถานศึกษาการดำเนินนโยบายก็ควรมีความต่อเนื่อง โดยเฉพาะในส่วนของขั้นตอนการปฏิบัติงานการ

ป้องกันและแก้ไขการทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษา ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและข้อมูลจะต้องชัดเจน หากมีการดำเนินการที่ไม่ต่อเนื่องก็จะส่งผลกระทบต่อการทำงานแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในภาพรวม

2.2 ปัญหาและอุปสรรคของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่าการปฏิบัติงานร่วมกันของเครือข่าย อันได้แก่ สถานศึกษา ตัวแทนในชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจ มีจำนวนผู้ปฏิบัติงานน้อยลง ส่งผลให้ไม่สามารถสอดส่องดูแล ฝ่ายระวังได้อย่างทั่วถึง และถึงแม้จะมีการเฝ้าระวังตามจุดเสี่ยงต่างๆ นักเรียน/นักศึกษาที่จะก่อเหตุทะเลาะวิวาทก็มักจะเลี่ยงจุดเสี่ยงเดิมที่มีการเฝ้าระวังไปที่จุดอื่นแทน

ในส่วน of สถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนผู้บริหารบ่อยครั้ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อกับนโยบาย of สถานศึกษา และผู้ปฏิบัติงานที่ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการติดต่อประสานงานในการเฝ้าระวังการก่อเหตุทะเลาะวิวาทระหว่างสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเครือข่ายในชุมชน มีความไม่สอดคล้องและไม่ต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเปิดช่องว่างให้นักเรียน/นักศึกษาสามารถก่อเหตุทะเลาะวิวาทได้

ระบบรุ่นพี่รุ่นน้องในสถานศึกษาก็เป็นปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญอย่างหนึ่ง เนื่องจากโครงสร้างความสัมพันธ์ of รุ่นพี่ รุ่นน้อง หรือระบบ SOTUS ที่รุ่นพี่พยายามชักจูง รุ่นน้องให้เข้ากลุ่มและมีการถ่ายทอดค่านิยมการทะเลาะวิวาทให้แก่รุ่นน้อง นอกจากนี้ช่วงเวลา that นักเรียน/นักศึกษาเดินทางมาสถานศึกษาหรือกลับบ้านก็เป็นช่วงเวลาที่มีความเสี่ยงสูง รวมถึงการที่รถโดยสารสาธารณะไม่จอดรับนักเรียน/นักศึกษาอาชีวศึกษา ส่งผลให้นักเรียน/นักศึกษาต่างสถาบันบังเอิญมาเจอกันซึ่งอาจจะก่อเหตุทะเลาะวิวาทได้

2.3 รูปแบบและแนวทางในการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาท นั้น สถานศึกษาจะต้องมีนโยบายเพื่อดำเนินการป้องกันอย่างเป็นรูปธรรม แบ่งจำนวนครู/อาจารย์ในสัดส่วนที่เหมาะสมต่อการดูแล ฝ้าระวังพฤติกรรมนักเรียน/นักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียน/นักศึกษากลุ่มเสี่ยง นอกจากนี้ สถาบันการศึกษาควรทำงานบูรณาการร่วมกับเครือข่ายภาคประชาสังคม และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายในการฝ้าระวัง โดยเน้นพื้นที่เสี่ยงเป็นพื้นที่พิเศษ และผู้ปฏิบัติงานควรมีอุปกรณ์เครื่องมือที่พร้อมใช้งานอย่างทันท่วงที รวมทั้งการใช้สื่อออนไลน์เพื่อแจ้งข่าวบอกเหตุต่าง ๆ แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

2.4 ข้อเสนอแนะนโยบายในการนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ควรประสานความร่วมมือกันในการดูแลสอดส่องปัญหาและควรแก้ไขปัญหายอย่างจริงจัง การตัดวงจรศิษย์เก่าเนื่องจากศิษย์เก่ามักจะเป็นผู้ริเริ่มค่านิยมที่ไม่เหมาะสมให้กับรุ่นน้อง รวมทั้งรัฐบาลควรให้ความสนใจและเข้มงวดในการป้องกันเหตุอาชญากรรม และควรเพิ่มเครือข่ายในภาคประชาสังคม เพื่อเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการฝ้าระวังให้มากยิ่งขึ้น ในส่วนของภาคประชาสังคมหรือหน่วยงานที่ได้ข้อมูลจากทางโรงเรียน ควรดำเนินการอย่างเป็นเรื่องลับ เพื่อเป็นการป้องกันข้อมูลและคุ้มครองแหล่งข้อมูลอีกด้วย ในส่วนสถานศึกษาควรกำหนดให้ครูฝ่ายปกครองทำหน้าที่ในการดูแลและฝ้าระวังพฤติกรรมนักเรียน/นักศึกษาโดยตรง เพื่ออำนวยความสะดวกและให้อำนาจในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ทางสถานศึกษาจะต้องแจ้งรายละเอียดของโครงการในการแก้ไขปัญหามาของแต่ละสถานศึกษาแก่ตำรวจและเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อให้ตำรวจและเครือข่ายในพื้นที่รับทราบเป็นข้อปฏิบัติร่วมกัน เพื่อดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการแจ้งรายละเอียดและข้อปฏิบัติ

แก่กลุ่มบุคลากรภายนอกที่มีความตั้งใจในการร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าว รวมทั้งควรกำหนดบทบาทให้ชัดเจน และสถานศึกษาควรเร่งแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอีกด้วย

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรควรมีการจัดค่ายพัฒนาศักยภาพผู้นำ เพื่อให้นักเรียน/นักศึกษาได้เอาความสามารถในด้านบวกมาประยุกต์ใช้ในทางที่ถูกต้อง อย่างไรก็ตามการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและบทลงโทษเมื่อก่อเหตุอาชญากรรม หรือการพกพาอาวุธโดยไม่ได้รับอนุญาต ก็นับว่าเป็นการป้องกันเหตุทะเลาะวิวาทได้อีกด้วย

รวมทั้งการจัดทำคู่มือการจัดการความรู้ในการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ก็เป็นข้อเสนอแนะแนวนโยบายอย่างหนึ่งในการช่วยกำหนดจุดเสี่ยงของแต่ละพื้นที่ที่เรียกว่า “เส้นทางสายเลือด” โดยระบุว่าจุดใด สถานที่ใดบ้างอย่างละเอียด นอกจากนี้ควรมีเส้นทางในการสำรวจของนักเรียนที่แบ่งกลุ่มและรายชื่อกลุ่มเสี่ยงหรือนักเรียน/นักศึกษากลุ่มเฝ้าระวัง อาจจะต้องใช้คำเรียกที่ไม่ตีตรา เช่น เด็กกลุ่มแกนนำ หรือเด็กกลุ่มนำห่วยเหว่ย รวมทั้งรายละเอียดของสถานที่ที่เป็นบริเวณโดยรอบโรงเรียนที่มีการรวมกลุ่มกัน เช่น บริเวณรอบโรงเรียนที่มีการชกมวย ศาลาหน้าโรงเรียน เป็นต้น

อภิปรายผล

1. ศึกษาสถานการณ์ การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

รูปแบบของการทะเลาะวิวาทเปลี่ยนแปลงไปจากในอดีต นั่นคือทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นและรูปแบบการใช้อาวุธของนักเรียน/นักศึกษาในปัจจุบันเลือกใช้อาวุธที่มีความรุนแรงมากกว่าในอดีตและมีการวางแผนมาก่อน นอกจากนี้การทะเลาะวิวาทเป็นแบบเฉพาะหน้าและเกิดขึ้นทันที

เมื่อเจอหน้ากัน ส่วนผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นเกิดขึ้นทั้งทางร่างกายที่บางครั้งถึงแก่ชีวิต จิตใจ ทรัพย์สิน และกับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด คือ บุคคลมีอิสระในการเลือกที่จะกระทำผิดเพื่อให้ได้ความพึงพอใจหรือผลประโยชน์นั่นเองและหลักการของทฤษฎีวิวัฒธรรมรอง ที่กล่าวถึงเยาวชนว่า มักจะกระทำผิดกฎหมายในลักษณะเป็นกลุ่ม โดยไม่เป็นส่วนตัว พฤติกรรมดังกล่าวจะมีลักษณะเป็นการกระทำที่ไม่มีจุดมุ่งหมาย แต่โหดร้าย และเป็นการแสดงออกถึงการต่อต้านสังคมเพื่อเป็นการโต้ตอบต่อวัฒนธรรมของสังคม และเพื่อการได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนฝูงหรือเป็นการเสริมสร้างสถานะของบุคคลในกลุ่มเยาวชนด้วยกัน

2. ขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงาน และปัญหาอุปสรรคของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงานของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องมีการทำงานร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องและข้อมูลจะต้องชัดเจนเป็นปัจจุบันมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีป้องกัน (Deterrence Theories) คือ ผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือพฤติกรรมกระทำผิดเป็นบุคคลที่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายหรือเกรงกลัวต่อการถูกจับกุมหากกระทำผิด ดังนั้นบุคคลจะไม่กระทำผิดหากมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด กฎหมายมีบทลงโทษที่รุนแรง หรือเห็นว่าโอกาสในการกระทำผิด/ทะเลาะวิวาทสำเร็จมีน้อย ทฤษฎีได้เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของ “โอกาส” ในการกระทำผิด/ทะเลาะวิวาท ซึ่งทฤษฎีกลุ่มนี้กล่าวสรุปได้ว่าการป้องกันที่ดีต้องมีมาตรการหรือแนวทางที่ลดโอกาสของการกระทำผิด/ทะเลาะวิวาท

ส่วนปัญหาอุปสรรคของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาท พบว่า การปฏิบัติงานร่วมกันของเครือข่ายมีจำนวนผู้ปฏิบัติงานน้อยลง ส่งผลให้ไม่สามารถสอดส่องดูแล เฝ้าระวังได้อย่างทั่วถึง ส่วนใน

สถานศึกษานั้นไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการติดต่อประสานงานในการเฝ้าระวังการก่อเหตุทะเลาะวิวาทระหว่างสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ตำรวจและเครือข่ายในชุมชนมีความไม่สอดคล้องและไม่ต่อเนื่อง

3. รูปแบบและแนวทางการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนควรประสานความร่วมมือกันในการดูแลสอดส่องปัญหาและควรแก้ไขปัญหาย่างจริงจัง การดัดวงจรศิษย์เก่าเนื่องจากศิษย์เก่ามักจะเป็นผู้ริเริ่มค่านิยมที่ไม่เหมาะสมให้กับรุ่นน้อง รวมทั้งรัฐบาลควรให้ความสนใจและเข้มงวดในการป้องกันเหตุอาชญากรรม และควรเพิ่มเครือข่ายในภาคประชาสังคม เพื่อเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการเฝ้าระวังให้มากยิ่งขึ้น

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรควรมีการจัดค่ายพัฒนาศักยภาพผู้นำ เพื่อให้นักเรียน/นักศึกษาดึงเอาความสามารถในด้านบวกมาประยุกต์ใช้ในทางที่ถูกต้อง อย่างไรก็ตามการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและบทลงโทษเมื่อก่อเหตุอาชญากรรม หรือการพกพาอาวุธโดยไม่ได้รับอนุญาต ก็นับว่าเป็นการป้องกันเหตุทะเลาะวิวาทได้อีกด้วย

รวมทั้งการจัดทำคู่มือการจัดการความรู้ในการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ก็เป็นข้อเสนอแนะนโยบายอย่างหนึ่งในการช่วยกำหนดจุดเสี่ยงของแต่ละพื้นที่

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากผลการศึกษารูปแบบและแนวทางการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 รัฐบาลโดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบต้องให้ความสำคัญต่อการป้องกันและการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมประชาชนทั่วไปให้รับทราบข้อมูลที่เป็นความจริง พื้นที่เสี่ยงต่อการก่อเหตุทะเลาะวิวาท และลักษณะการก่อเหตุที่มีความเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านความรุนแรงถึงแก่ชีวิต และอาวุธที่ใช้

1.2 รัฐบาลควรพิจารณาและทบทวนกฎหมายในกรณีการพกพาอาวุธ หรือการนำอาวุธติดตัว ให้มีอัตราโทษที่สูงขึ้นกว่าในปัจจุบัน อีกทั้งมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องควรมีหลักความรวดเร็วในการปฏิบัติ ทั้งนี้ถึงแม้ผู้กระทำความผิดเป็นเด็กและเยาวชนก็ตาม อัตราโทษจึงควรเน้นในเรื่องการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ การบริการสังคม การส่งเสริมให้มีจิตสาธารณะ เป็นต้น

1.3 รัฐบาลควรส่งเสริมสื่อมวลชนให้ถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารนักเรียน/นักศึกษาในกลุ่มอาชีวศึกษาที่ทำความดีให้มากและต่อเนื่องยิ่งขึ้น ทั้งนี้ควรเข้มงวดในการนำเสนอข่าวสารที่ยั่วยุหรือส่งเสริมค่านิยมความรุนแรง

1.4 กระทรวงศึกษาธิการ

1) ควรมีการปรับให้มีหลักสูตรที่นักศึกษาชั้นปวช. ปีที่ 2 ของทุกสถาบันทั้งในภาครัฐและเอกชนมีการเรียนวิชารวมกัน โดยเป็นวิชาที่มุ่งส่งเสริมฝีมือแรงงานในภูมิภาคอาเซียนพร้อมพบผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนนอกสถาบัน เพื่อไม่เปิดโอกาสให้รุ่นพี่ได้พบปะรุ่นน้อง อีกทั้งการส่งเสริมวิชาชีพนี้จะส่งผลให้นักศึกษาเริ่มเห็นจุดมุ่งหมายของการเรียน และการประกอบอาชีพในอนาคต

2) ควรมีการจัดให้นักศึกษาที่เข้าใหม่ในชั้นปวช. ปีที่ 1 ทำกิจกรรมร่วมระหว่างสถาบันทั้งในภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรม

การละลายพฤติกรรม การส่งเสริมความสามัคคี การอยู่ร่วมกันโดยสันติ การฝึกอบรมวินัย

3) การสร้างความพร้อมของระบบบริหารจัดการได้แก่งบประมาณ บุคลากร องค์ความรู้ และการบริหารจัดการที่ดี ควรมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ในหลักสูตรการเรียนที่มีคุณภาพ มีทั้งวิชาการ การฝึกงาน และส่งเสริมกิจกรรม ให้นักเรียน/นักศึกษาอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ทั้งนี้มีการสร้างเครือข่าย นักเรียน ผู้ปกครอง ครู และชุมชน เพื่อร่วมกันดูแลนักเรียน/นักศึกษาในการ เฝ้าระวังพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

1.5 คณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน

1) กำหนดระเบียบว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียน/นักศึกษา อาชีวศึกษา ควรกำหนดการแต่งกายที่เหมือนกัน เสื้อ กางเกง รองเท้า ไม่จำเป็นต้องใช้หรือติดเข็มสัญลักษณ์ หัวเข็มขัด หรือสัญลักษณ์อื่นใด ที่บ่งบอกความเป็นสถาบัน ควรมีการแต่งกายเหมือนกันทั้งในสถาบันภาครัฐ และเอกชน

2) การกำหนดวันสถาปนาสถาบัน ควรกำหนดให้มีเพียงวัน เดียวกัน เช่นเดียวกันในสถาบันภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศ

3) ควรมีการประชุมหารือในหน่วยงานทั้งคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเรื่องการถอดบทเรียนสถาบันอาชีวศึกษาที่ไม่เคยก่อเหตุทะเลาะวิวาท หรือเคยก่อเหตุแล้วไม่ปรากฏมีเหตุการณ์อีก ซึ่งควรเข้าไปทำการศึกษา และถอดบทเรียนเพื่อนำไปปรับใช้เชิงการป้องกัน และป้องปราม

4) เพิ่มวิชาส่งเสริมประสบการณ์คุณธรรม-จริยธรรมเป็น วิชาบังคับ โดยนักเรียน/นักศึกษาอาชีวศึกษาทุกคนต้องผ่านการปฏิบัติธรรม ในภาคฤดูร้อน

1.6 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1) ควรเพิ่มหน่วยงานพิเศษซึ่งมีหน้าที่ดูแล ตรวจสอบ จับกุม เหตุการณ์ที่เกิดการกระทำผิดที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ซึ่งเป็นสถาบันสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ต้องมีหน้าที่ในเชิงป้องกัน และมวลชนสัมพันธ์ กับครอบครัว ชุมชน ร่วมด้วย

2) ควรกำหนดนโยบายอาญาในเรื่องการก่อเหตุทะเลาะวิวาท ของนักเรียน/นักศึกษาอาชีวศึกษา ทั้งนี้ควรมีแผนการป้องกัน การระงับเหตุ และการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย บางมาตราที่จะควบคุมพฤติกรรมความไม่เหมาะสม การพกพาอาวุธ การก่อ ให้เกิดความรำคาญ ร่วมด้วย

3) การเชิญประชุม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเด็นการป้องกันเหตุ มีการประชาสัมพันธ์ การรณรงค์ และกิจกรรมภาคประชาชน เพื่อปิดช่องทาง การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาอาชีวศึกษา

1.7 หน่วยงานที่มีหน้าที่ประสานและให้ความร่วมมือกับการป้องกัน การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษา ต้องทำงานร่วมกับกระทรวง ศึกษาธิการ อาทิเช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีและ สารสนเทศ เครือข่ายภาคประชาชน ศูนย์เสมารักษ์ในการช่วยส่งเสริม และ แก้ไขปัญหาอย่างมุ่งผลสัมฤทธิ์แท้จริง

2. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

2.1 ควรมีการพัฒนาและปรับปรุงทะเบียนประวัตินักเรียน/นักศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลเชิงลึกในการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/ นักศึกษา

2.2 ควรส่งเสริมให้มีคู่มือการจัดการความรู้ในการป้องกันการก่อเหตุ ทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการหลีกเลี่ยงสถานที่ หรือเส้นทางเสี่ยงในการเกิดเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษา

2.3 การจัดทำสถิติ จำนวนครั้ง จำนวนอาวุธ และเส้นทาง พื้นที่ที่มีการก่อเหตุ โดยทำการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนรับทราบ พร้อมกันนี้ยังสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดเป็นนโยบายอาญา และแผนการดำเนินงานเชิงการป้องกันได้

2.4 ควรมีการส่งเสริมกิจกรรมที่มุ่งเน้นการต่อต้านการทะเลาะวิวาท และการพัฒนาศักยภาพผู้นำ เพื่อให้นักเรียน/นักศึกษา รู้ถึงโทษและอันตรายจากการก่อเหตุทะเลาะวิวาท รวมทั้งช่วยเสริมสร้างค่านิยมทางบวกให้แก่ นักเรียน/นักศึกษา

3. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

3.1 สถาบันครอบครัว

1) บิดามารดา และผู้ปกครองควรให้ความเอาใจใส่นักเรียน/นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ มีกิจกรรมร่วมกัน ใช้เวลาร่วมกันให้มากยิ่งขึ้น ถึงแม้ร่างกายจะเติบโตตามวัยแต่ระบบความคิด ยังไม่พัฒนาอย่างเต็มที่ ยิ่งขาดการกล่อมเกล่า ขาดความเข้าใจ ถูกชักจูงง่ายจะส่งผลให้มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้

2) การดูแลนักเรียน/นักศึกษา สมาชิกในครอบครัวตามช่วงวัย ส่งสอนในสิ่งที่ถูกต้องและให้กำลังใจในการทำสิ่งต่างๆ ไม่ควรดูด่าว่ากล่าวแบบไม่มีเหตุผลหรือมีการลงโทษที่รุนแรงเกินไป และอย่าทำเพราะความโกรธหรือความโมโห

3.2 สถาบันอาชีวศึกษา/โรงเรียน

1) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีมาตรการ และนโยบายการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ควรบรรจุไว้เป็นแผนประจำปี ที่จัดสรรงบประมาณในการดำเนินการ

2) ควรทำการจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ ผู้นำชุมชน และเครือข่ายภาคประชาชน

ให้รับทราบแนวนโยบายการป้องกัน การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน และขอความร่วมมือในการส่งข่าว และเผยแพร่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน/นักศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในเชิงการป้องกัน

3.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีดำรวจท้องที่

1) ผู้บังคับบัญชาในระดับสถานีดำรวจต้องให้ความสำคัญและเล็งเห็นว่าการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษานั้นเป็นงานที่สำคัญและควรเป็นมาตรการเร่งด่วนในด้านการป้องกันการก่อเหตุอย่างแท้จริง

2) การจัดทำแผนป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของแต่ละสถานีดำรวจ ทั้งนี้มีการทบทวนแผนทุกปีให้มีความทันสมัยต่อรูปแบบ ลักษณะ และระดับของการก่อเหตุทะเลาะวิวาทที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

3) การจัดทำคู่มือการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษา ควรมีแนวทางป้องกัน รวมทั้งควรระบุปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษา พร้อมทั้งการสำรวจรายชื่อสถาบันการศึกษาในท้องที่ รายชื่อผู้บริหารสถานศึกษา หรือครูฝ่ายปกครองที่สามารถติดต่อประสานได้ตลอดเวลา หากมีการเปลี่ยนแปลงเบอร์โทรศัพท์ ต้องมีการแจ้งให้เป็นข้อมูลในปัจจุบัน ทั้งนี้ควรมีการรวบรวมเส้นทาง สายต่างๆ ที่นักเรียน/นักศึกษาอาศัยศึกษา ใช้เดินทางไปกลับระหว่างบ้านและโรงเรียน อีกทั้งจุดเสี่ยง จุดรอ รวมพล ซึ่งควรระบุไว้ในคู่มือดังกล่าวด้วย

อย่างไรก็ตามปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษา ในกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะปัญหา “อาชีวะตึกกัน” จะเป็นการป้องกันแก้ไข ที่ถูกต้อง เหมาะสม และสามารถแก้ไขปัญหานี้ในสังคมไทยได้อย่างยั่งยืนที่สุด อย่างน้อยประชาชนทุกคนในสังคมต้องให้ความสนใจ ตระหนักรับรู้ สังคมไทยยังคงได้รับผลกระทบนี้ในทุกปีอย่างต่อเนื่อง การร่วมมือ และ

รณรงค์ เฝ้าระวัง เป็นสิ่งที่จะส่งเสริมให้สังคมสงบสุขปราศจากปัญหาการบาดเจ็บ เสียชีวิต ของผู้บริสุทธิ์ อีกทั้งการส่งเสริมให้สังคมไทยปลอดภัยเยาวชนมีคุณภาพ จะส่งผลอันดีงามต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จิตามา สืบวงศ์. (2553). **สาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาท: กรณีศึกษานักเรียนนักศึกษา อาชีวศึกษา โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม) เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, โครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- จิรพัฒน์ พรหมสิทธิกร. (2543). **ปัจจัยที่มีผลต่อการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา : ศึกษากรณีเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี. (2554). **ทฤษฎีอาชญาวิทยาร่วมสมัยกับการวิจัยทางด้านอาชญาวิทยาในปัจจุบัน**. นนทบุรี: หินหยางการพิมพ์
- ณัฐราภรณ์ ไส้กันทิต. (2557). **พฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร**. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รุจิราพร หงส์ทอง. (2550). **การจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการเฝ้าระวังและเตือนเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุณีย์ กัลยาจิต. (2556). **ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน: แนวทางการป้องกัน และการแก้ไข**. กรุงเทพมหานคร: สันทวี พรินติ้ง.
- สุภางศ์ จันทวานิช. (2561). **วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 24. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุษารัตน์ นิติอารมย์. (2548). **กระทรวงศึกษาธิการกับการจัดการแก้ไขปัญหทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Aker, Ronald L. (1994). *Criminological Theories: Introduction, Evaluation and Application*. (4th ed.). Los Angeles, CA: Roxbury Publishing Company.

- Becker, Gary S. (1968). **Crime and punishment: An economic approach**. Journal of Political Economy 76 (2): 169-217.
- Cohen, Lawrence E. and Marcus Felson. (1979). **Social change and crime rate trends: A routine activities approach**. American Sociological Review 44: 588-609.
- Hirschi, T. (1969). **Causes of Delinquency**. Berkeley, University of California Press.
- Michael Gottfredson and Travis Hirschi. (1990). **Self-Control Theory and Crime**. Oxford Research Encyclopedia of Criminology. July 2017: 1-27.
- Schur. (1971). **Labelling Deviant Behavior**. New York: Harper & Row.
- Sutherland, Edwin H and Donald, Cressey R. (1987). **The Professional Thief**. Chicago, IL: University of Chicago Press.
- พนม เกตุมาน. (2550). **ปัญหาพฤติกรรมวัยรุ่น**. 15 มิถุนายน 2556. http://www.psyclin.co.th/new_page_57.htm